

ingrad

CELJE

GLASILO KOLEKTIVA

Glasilo »Ingrad« izhaja enkrat mesečno

Naklada 4500 izvodov

Izdaja gradbeno industrijsko podjetje »Ingrad« v Celju

Urejuje uredniški odbor

Odgovorni urednik Vitanc Franc

Tiska CP »Celjski tisk« v Celju

LETNIK X — ŠT. 9-10
Oktober 1961

X. REDNO ZASEDANJE DELAVSKEGA SVETA DNE 11. SEPTEMBRA 1961

Problematika in važnejši sklepi DS

Dnevni red:

1. Pregled sklepov 9. rednega zasedanja DS.
2. Poročilo predsednika UO o delu upravnega odbora.
3. Razprava o polletnem obračunu in potrditve istega.
4. Razprava o dodatnem investicijskem programu in o predlogu za razhodovanje osnovnih sredstev.
5. Reševanje pritožb na Pravilnik o razdeljevanju osebnih dohodkov.
6. Garancija za nabavo mopedov članom kolektiva.
7. Reševanje vlog in prošenj.
8. Razno.

Ad 1:
Tov. Kotnik — predsednik DS je prečital sklepe 9. rednega zasedanja DS, kateri so v glavnem izvedeni. Pripomb na zapisnik ni bilo.

Ad 2:
Tov. Koželj Rudi — predsednik UO je poročal o delu istega v času od 10. 5. 1961 do 11. 9. 1961 ter je imel v tem času 5 sej. Navzočnost članov je bila zadovoljiva, razen 2 opravičenih in 2 neopravičenih izostankov.

UO je obravnaval kadrovske politiko podjetja, plan štipendij ter učne uspehe. Dijaki, ki niso dostavili spričeval, so jim bile začasno ustavljene štipendije. Nove štipendije niso razpisane.

UO je sprejel plan kadrovanja vajencev za leto 1961, ki se pa nekoliko spremenil, oz. znižal od preteklih let, kar velja za kovinsko, mehanično, električarsko, pečarsko in instalatersko stroko. Pogoj za sprejem vnik — je uspešno končana osemletka.

UO je sklenil, da se tov. Hykel Hugotu in Filipič Francu dodeli nagrada in sicer Hykel Hugotu 20.000 din, Filipič Francu 15.000 din, za predčasno uspešno dovršitev objekta — galski dom. Nagrada naj bi se dodelila pod pogojem, da je objekt finančno v redu.

Na prošnjo Občinskega odbora zveze borcev — sekcija internirancev, je zaprosila za denarno pomoč za ekskurzijo, oz. komemoracijo, ki bo v Berlinu. Odobreno je bilo 50.000 din.

Ad 3:
Tov. Stane Kulovec — direktor GRS je podal poročilo o ugotovitvi in razdelitvi dohodka za leto od 1. januarja do 30. junija 1961.

Ad 4:
Tov. Ing. Šterbanc Ivo je poročal o delu Komisije za investicije sledeče:

Dotrajani in neuporabni stroji ter strojna oprema naj se razhoda in v proda za tržno vrednost. Število strojev je 108 in imajo knjižno vrednost din 3.866.682. Stroji so dotrajani in zastareli. Predstavljajo v glavnem vrednost odpadnega materiala. Obremenjujejo skladišni prostor — podjetje jih že dalj časa ne uporablja.

Delavski svet je sprejel sklep, da se odobri 8.000.000 din za nabavo opreme delavske restavracije. Izvedbo sklepa in izbire potrebne opreme je poverjeno upravi podjetja.

Ad 5:
Glavni direktor podjetja je prečital predlog za spremembo pravilnika o razdeljevanju osebnih dohodkov, katerega je osvo-

jila komisija sind. pod. GIP »Ingrad« Celje, na svoji seji dne 29. 8. 1961 v sindikalni dvorani podjetja. Ker je ta predlog problematičen je CDS sestavil novo komisijo, katere naloga je skrbno analizirati prošnje in pritožbe ter podati DS ustrezen obdelan predlog. V komisijo so bili izvoljeni naslednji člani:

Bratina Franc, Goričan Maks, Gorjup Stane, Hribernik Frido, Klenovšek Stefan, Kotnik Franjo, Koželj Rudi, Vrbanjak Franc, in Zrnec Franc, predsednik komisije naj bi bil predsednik delavskega sveta Kotnik Franjo.

Ad 6:
Na razpis, ki ga je objavilo podjetje — za nabavo mopedov, se je do sedaj prijavilo 125 interesentov, med katerimi manjkajo interesenti iz sektorja Ljubljana in Trbovlje.

Predsednik DS je prečital imena interesentov.

Delavski svet je sklenil, da se omogoči nabava mopedov za člane kolektiva.

Ad 7:
Občinski ljudski odbor Celje jo za čim hitrejšo izgradnjo prostorov izvedel posebno akcijo prepotrebniških šolskih prostorov. Istočasno je ObLO Celje predlagal posameznim gospodarskim organizacijam višino prispevka v prihodnjih 4 letih, v razdobju od leta 1961-1965. Po tem planu naj bi naše podjetje prispevalo za omenjeno gradnjo 25.000.000 Med upravo podjetja in ObLO Celje je bilo dogovorjeno, da se namesto izplačila omenjenega zneska, znižajo gradbeni stroški za omenjene gradnje.

Delavski svet je sklenil, da se sklence pogodba v tem smislu med GIP »Ingrad« Celje in ObLO Celje — o prispevku za gradnjo šol v Celju.

Delavski svet je sprejel sklep UO, da se Občinskemu odboru ZB — sekciji internirancev Celje, odobri denarna pomoč v znesku din 50.000.

DS je potrdil sklep šefov sektorjev, da se povrnejo stroški v znesku din 94.000 tov. Škulj Jožetu in Zrnec Francu, ki sta se udeležila strokovne ekskurzije — ogled toplarn v Stuttgartu in Münchenu. Ekskurzija je trajala v času od 20. 8. do 25. 8. 1961.

Sklep je bil soglasno sprejet.

DS je razpravljala o prošnjah prosilcev za ogled mednarodne razstave arhitekture in notranje opreme, katera bo v Münchenu. Stroški za vsakega obiskovalca znašajo 24.000 din. DS je sklenil, da kolegij podjetja pretrse prošnje in izbere 10 kandidatov za ogled razstave.

Predlog je bil soglasno sprejet.

DS je razpravljala o naknadno prispelih prošnjah za posojilo,

za stanov. izgradnjo. Prošnje so vložili sledeči člani kolektiva:

DS je ugodil prošnjam:	
Ajster Roman	100.000
Gmajner Franc	100.000
Plemenitaš Karl	100.000
Zrnec Franc	400.000
Ing. Šterbanc Ivo	200.000
Prekrat Jože	400.000
Bandič Jerko	400.000
Gajšek Rudi	100.000

Pri glasovanju o predlogu, so se 4 člani vzdržali glasovanja. Prošnji mizarjev iz obratov Gomilsko, ki si gradijo ter urejajo svoja stanovanja je DS ugodil tako, da jim je dovolil izdelati v delavnicah obrata mizarске izdelke za lastno uporabo pod pogojem, da se dela izvajajo v rednem delovnem času (kot za tuje investitorje) ter da lahko te porabljene ure za svoje izdelke, katere so vršili pod kontrolo, vrnejo z nadurami. Če bodo uporabljali lasten material, ga mora skladiščnik prav tako prevzeti kot tujega.

S temi pogoji se je DS strinjal.

DS je potrdil sklep UO, da se Društvu inženirjev in tehnikov Celje odobri znesek din 100.000, katerega potrebujejo za razne ekskurzije, predavanja ter prospokte.

Sklep je bil soglasno potrjen.

DS je obravnaval prošnjo ObLO Zalec o dodatnem finansiranju šolstva ter o finansiranju izgradnje zdravstvenega doma. Zanjše prošnje je bilo predvideno, da prispeva v sklad za šolstvo občine Zalec din 500.000. Podjetje je pripravljeno vložiti ta znesek na ta način, da zniža storitve gradbenih del, ObLO Zalec bo pisмено obvežčen z obrazložitvijo.

Predlog so člani DS soglasno sprejeli.

DS je ugodil prošnji PGD Gomilsko, katero je zaprosilo za denarno pomoč, za nakup tlačnih cevi s tem, da podjetje nabavi iste in jih izroči društvu, katero bo o tem pisмено obvežčeno. Prošnji se ugodi zaradi tega, ker Gasilsko društvo Gomilsko vrši istočasno požarno-varnostni nadzor nad našim obratom na Gomilskem.

DS se strinja s predlogom šefa sektorja Zalec, da se Račočič Robertu, skladiščniku sektorja Zalec stornira obremenitev inventurnega primanjkljaja, ker manjko ni nastal po njegovi krivdi.

Soglasno je bil sprejet predlog šefa kovinskih obratov tov. Ilca, da se Kotor Bogdana stornira račun za manjkajoče orodje. Orodje je bilo naknadno vrnjeno.

Prošnjo tov. Kotor Bogdana je DS ugodno rešil.

DS je obravnaval dopis Odbora za turistično izgradnjo

tehnik	250.000
knjigovodja	200.000
tesar	400.000
tehnik	400.000
ključavničar	400.000
šef nab. odd.	100.000
zidar	100.000
zidar	100.000
knjigov.	200.000
mizar	200.000
delovodja	350.000
teracer	120.000
mojster	200.000
štipendist	300.000

Zgornje Savinjske doline, v katerem nas ta vabi k samostojni izgradnji poč. doma ali k odkupu posameznih ležišč v turističnih objektih v Zg. Sav. dolini je DS sklenil, da se bo pristopilo k samostojni izgradnji počitniškega doma, v katerem naj bi bila samo ležišča, brez kuhinje.

DS je potrdil spremembo za povišanje dnevnice, glasom Ur. lista št. 28 in sicer:

1. od sedanjih 1700 na 2000 din;
2. od sedanjih 1500 na 1700 din;
3. od sedanjih 1300 na 1700 din.

Prav tako je sprememba dnevnice za vajence in sicer:

4. od sedanjih 900 na 1100 din.

POLLETNA KONFERENCA SINDIKALNE PODRUZNICE

SKLEPI

ki so bili predlagani in soglasno potrjeni na polletni konferenci sindikalne podružnice »Ingrad« dne 27. septembra 1961 v Celju.

1. Vse ekonomske enote naj se z vso doslednostjo in odkrito zavamejo za izboljšanje življenjskih in delovnih pogojev našega neposrednega proizvajalca.
2. V to svrhu je nujno potrebno, da preko organov EE in sindikalnih odborov ter obratnih delavskih svetov odklonijo notranje slabosti, ki hromijo utrditev EE kot nosilca proizvodnje in napredka.
3. Da kolektivni EE samostojno in budno spremljajo gospodarsko rast EE, da skrbijo za pravično ureditev notranjih medsebojnih odnosov, da vložijo vse sile za dvig proizvodnosti in stalno usmerjajo vse ljudi preko izvršitve del po učinku.
4. Da se vse naše EE in sindikalni odbori zagrižejo preko samoupravnih organov v analizo vzrokov nizke produktivnosti gradbenih in obratnih EE. V globino naj pretrejejo vse rezerve, ki se še danes krijejo v ljudeh, v materialih, v strojih, v izboljšanju organizacijskih prijemov in v prihrankih pri delu.
5. Sklep III. rednega letnega občnega zbora naše sindikalne podružnice naj se nemudoma realizira v tem, da bo vsak član kolektiva opravil po 20 prostovoljnih delovnih ur na svojem delovnem mestu v korist zadružne gradnje članov našega kolektiva.
6. V kolektivu je treba takoj prelomiti s staro prakso popušćanja. Vse pojave nediscipline in anarhije je treba brezobzirno preganjati in kaznovati. Posebno je treba zaostrijeti borbo v cilju polne zaposlitve razpoložljivih kapacitet.
7. Zaostrijeti borbo za povečanje proizvodnje v vsaki EE. Neposredni proizvajalci morajo čutiti bolj stimulatивно, da samo povečanje proizvodnje ob istočasnem znižanju stroškov zagotovi višji čisti dohodek EE. Uravnilovske tendence pri delitvi osebnih dohodkov se ne sme več pojavljati, temveč se je treba prav v tem pogledu dosledno držati Pravilnika o delitvi osebnih dohodkov.
8. Borba za gospodarski napredek kolektiva ne sme poznati

Po sklepu DS velja sprememba od 1. septembra 1961 dalje.

Ad 8:
DS je obravnaval na predlog direktorja splošne službe tov. Vitanca Pravilnik o terenskem dodatku in o dodatku za ločeno življenje.

Pravilnik je kot priloga zapisniku priložen.

DS je pravilnik sprejel.

Tov. Vitanc je nadalje predlagal razpravo o pravilniku o povračilu stroškov za prevoz na delo in z dela ter o povračilu selitvenih stroškov. Tudi ta pravilnik je DS sprejel.

Oba pravilnika sta v soglasju s pravilnikom, ki je bil sprejet dne 29. junija 1961 v Ljubljani.

sentimentalnosti, ona se mora dosledno voditi do polne zmage nad zastarelimi nazori in neznanjem. Zaradi tega je treba angažirati vsa razpoložljiva sredstva in sposobne ljudi za dvig sposobnosti in vsesplošni napredek v kolektivu.

9. Vzbuditi pri vseh članih kolektiva večje zanimanje za strokovno, politično in družbeno izobraževanje.
10. Takoj naj se uredi provizorij v delavskem naselju v Celju za začasno menzo, ker je stanje v menzi in Skalni kleti in v leseni baraki v istem naselju že ne vzdržno. Vzporedno s tem naj se prične takoj z intenzivnimi pripravami za gradnjo stalnega objekta v tej okolici, ki bo služil za menzo.
11. Vsestransko je treba težiti, da se z večjo produktivnostjo v podjetju dosežejo višji povprečni osebni dohodki, kot so sedaj. V tem pogledu bi se morali izravnati s podjetji naše stroke, ki imajo približno tudi višino naših kapacitet.
12. Organi samoupravljanja in ostale organizacije v podjetju naj se nemudoma povežejo z zunanjimi organi v Celju za uspostavitve znosnejših odnosov nekaterih investitorjev v Celju do našega kolektiva.
13. Sindikalna podružnica naj do rednega letnega občnega zbora temeljito prouči možnost ustanovitve samostojnih sindikalnih podružnic po naših sektorjih.
14. Končno je treba osvojiti prakso, da je treba reševati najrazličnejšo problematiko, ki se pojavlja v EE in delovnih skupinah tam, kjer se je ista pojavila. Zaradi reševanja te problematike so že decentralizirani samoupravni organi, sindikalne in ostale politične organizacije.

-mk

ČLANI KOLEKTIVA!

SODELUJTE V

RUBRIKI

»PРАВNA

POSVETOVALNICA

VTISI Z OBISKA PRI GRADBENEM PODJETJU »BANAT« V ZRENJANINU

Posnemajmo dobre primere napredne gradnje

Na vabilo gradbenega podjetja »Banat« iz Zrenjanina se je naš kolektiv odzval in poslal svojih šest zastopnikov na ogled njihovih rezultatov gospodarjenja in proizvodnje. Uvodoma lahko seznanim naš kolektiv, da je to potovanje in izmenjava mnenj bilo zelo koristno, sedaj je le potrebno, da posamezne dobre primere napredne gradnje, ki smo jih tam videli, uvedemo postopoma tudi pri nas.

Na kratko pojasnujem, da je kolektiv »Banat« v Zrenjaninu nekoliko manjše podjetje od našega, da ima vpeljeno organizacijo približno tako kot mi, da ima lasten projektivni biro približno iste zasedbe kot mi, lastno obratno ambulanto, lasten avtopark, toda brez posebne težke mehanizacije (nimajo nobenega žerjava), kakor tudi brez večjih obrtniških delavnic in obratov. V pogledu skrbi za delovnega človeka m² prednjačimo, ker oni nimajo tako urejenih samskih stanovanj, prav ta čas gradijo šele prvo lastno stanovanjsko stavbo za družine. Njihovo podjetje stoji neprimerno bolje od nas v pogledu strukture delavcev — imajo nekako tri četrtine čistih proletarcev in le slabo četrtino polproletarcev kar povzroča, da še z daleč nimajo tako boleče fluktuacije kot mi nas. V razgovorih smo ugotovili,

da je to eden od zelo važnih pozitivnih faktorjev, ki bistveno vpliva na normalen razvoj organizacije in napredka podjetja.

Najznačilnejša prednost tega podjetja pred našim so nedvomno njihovi uspehi na polju prednapetega betona, v katero stvar smo se pri obisku v največji meri poglobili. Gospiateljji so nam zelo iskreno povedali, da so v letih 1956-1958 bili v velikih težavah za svoj obstoj, kot tudi mnoga druga gradbena podjetja v Jugoslaviji. Prav v teh kritičnih časih so pričeli razmišljati in že tudi delovati na področju uvajanja in uporabe prednapetega betona. Ko so danes dosegli kar zadovoljive rezultate trdijo, da jih je edino ta akcija in ta uspeh obdržal, sicer bi šli že gotovo v likvidacijo.

Poglejmo torej, kako so prišli do teh uspehov? Pričeli so zelo enostavno z uporabo enostavnih, bi lahko rekli tudi improviziranih naprav in pripomočkov. Naprave in pripomočke si niso modernizirali niti do danes in vendar lahko kažejo zavirljive uspehe. Še danes imajo glavni obrat za izdelavo elementov iz prednapetega betona v provizorni baraki, zidani, dolgi kakšnih 100 m, široki 4 m, visoki 3 m. V tej baraki imajo stezo za prednapenjanje z napravo, ki so si jo izdelali sami, ko so njihovi

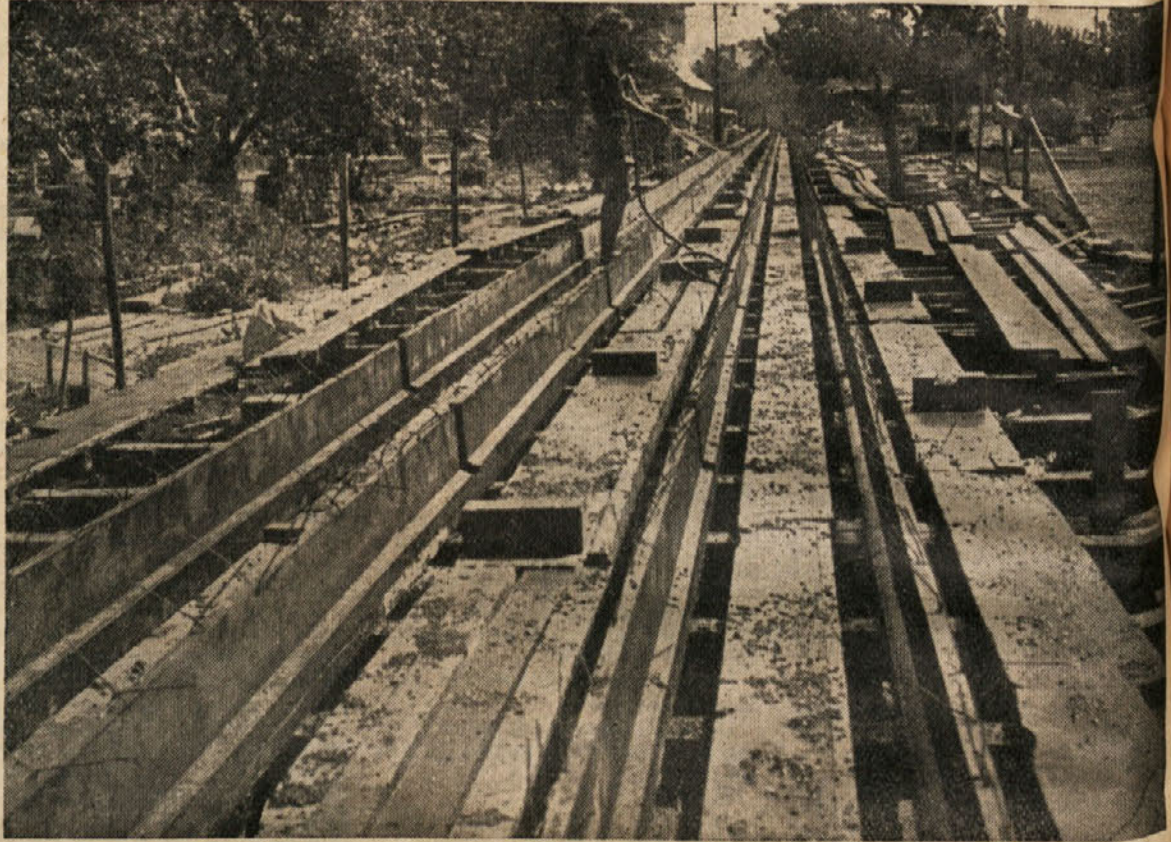
strokovnjaki to nekje videli in sami izdelali potrebne detajlne načrte. Povem, da je vse skupaj zelo preprosto in enostavno, toda izdelki tega obrata so nas vse navdušili. Poleg videza enostavnosti, pa smo lahko ugotovili neverjetno preciznost in strokovnost v proizvodnem procesu. Dogajalo se je, da v tem obratu niso zmogli izdelovati

vseh elementov, ki so bili naročeni in so jih potrebovali v svoji proizvodnji, zato so si na dvorišču na prostem uredili še drugo stezo za prednapenjanje, ki jo uporabljajo le tedaj, če pokrita steza ne zmore vseh naročil.

Oni so dosedaj izdelali in montirali vrsto industrijskih dvoran v polmontažnem in tudi montaž-

nem sistemu iz prednapetega betona v Zrenjaninu in v Beogradu. Tudi v mostogradnji imajo dokazane uspehe po tem sistemu dela. Večino montažnih elementov (težine do 5000 kg) so izdelovali na zgoraj opisanih stalnih stezah v Zrenjaninu, med tem ko so težje elemente pripravljali

(Nadaljevanje na 3. strani)

Zgoraj desno: Steza za prednapenjanje

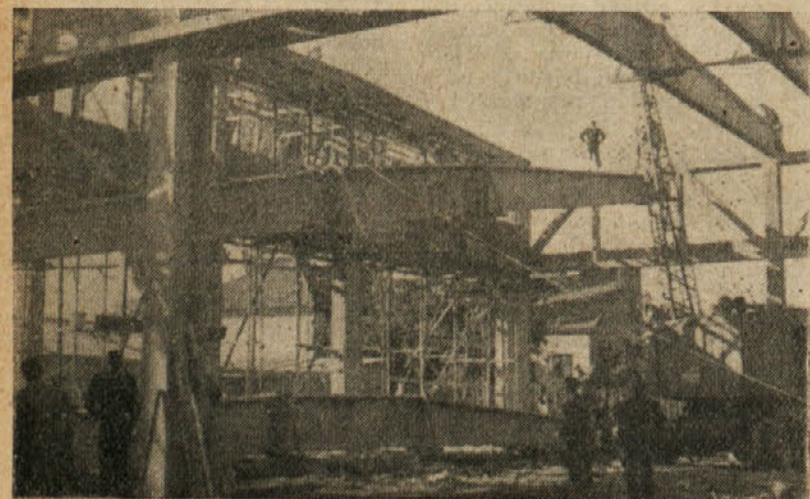
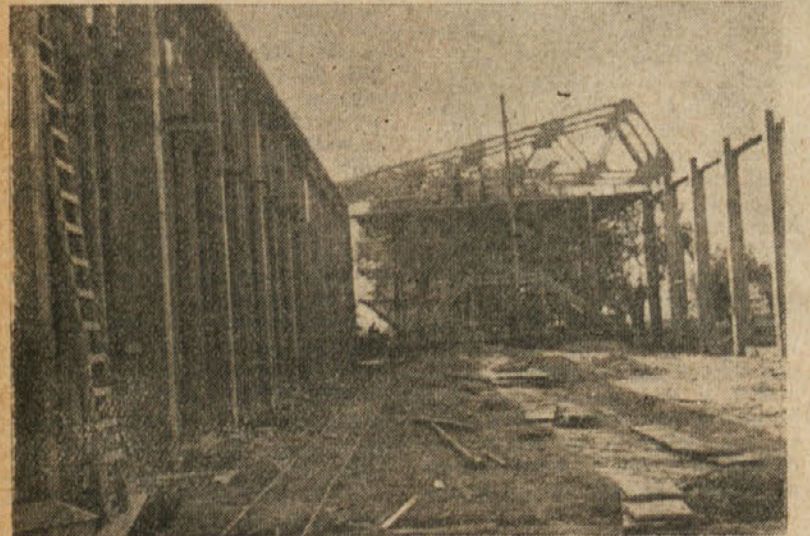
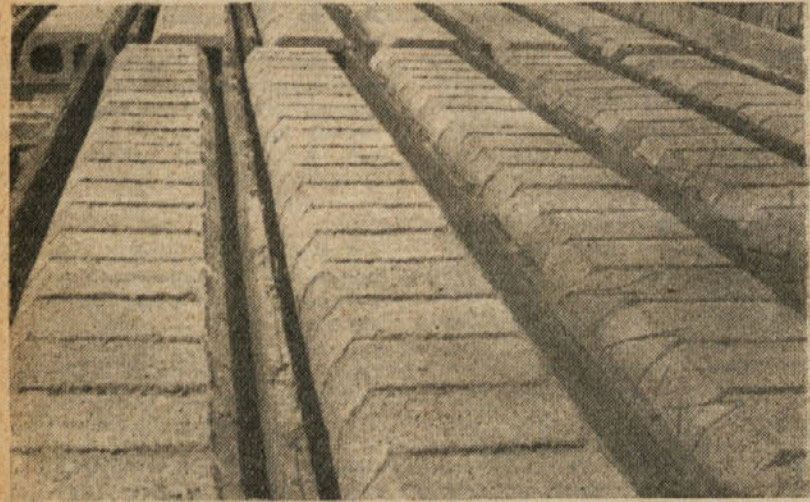
Sredina desno: Lastna stanovanjska zgradba

Spodaj desno: Hala »Radijator« v Zrenjaninu, dolžine nad 100 m, razpetine nad 30 m. Montažni sistem iz prednapetega betona

Zgoraj levo: Stropna konstrukcija. Nosilni elementi iz prednapetega betona

Sredina levo: Montažna hala livarne v Kikindi iz prednapetega betona

Spodaj levo: Montažna hala »Dinara« v Beogradu iz prednapetega betona

V teh dneh je praznoval življenjski praznik glavni direktor našega podjetja tov. Venceslav Jeras. Ob tej priložnosti se pridružujemo čestitkam kolektivov in posameznikov ter mu želimo še mnogo zdravih in plodnih let v naši sredi.

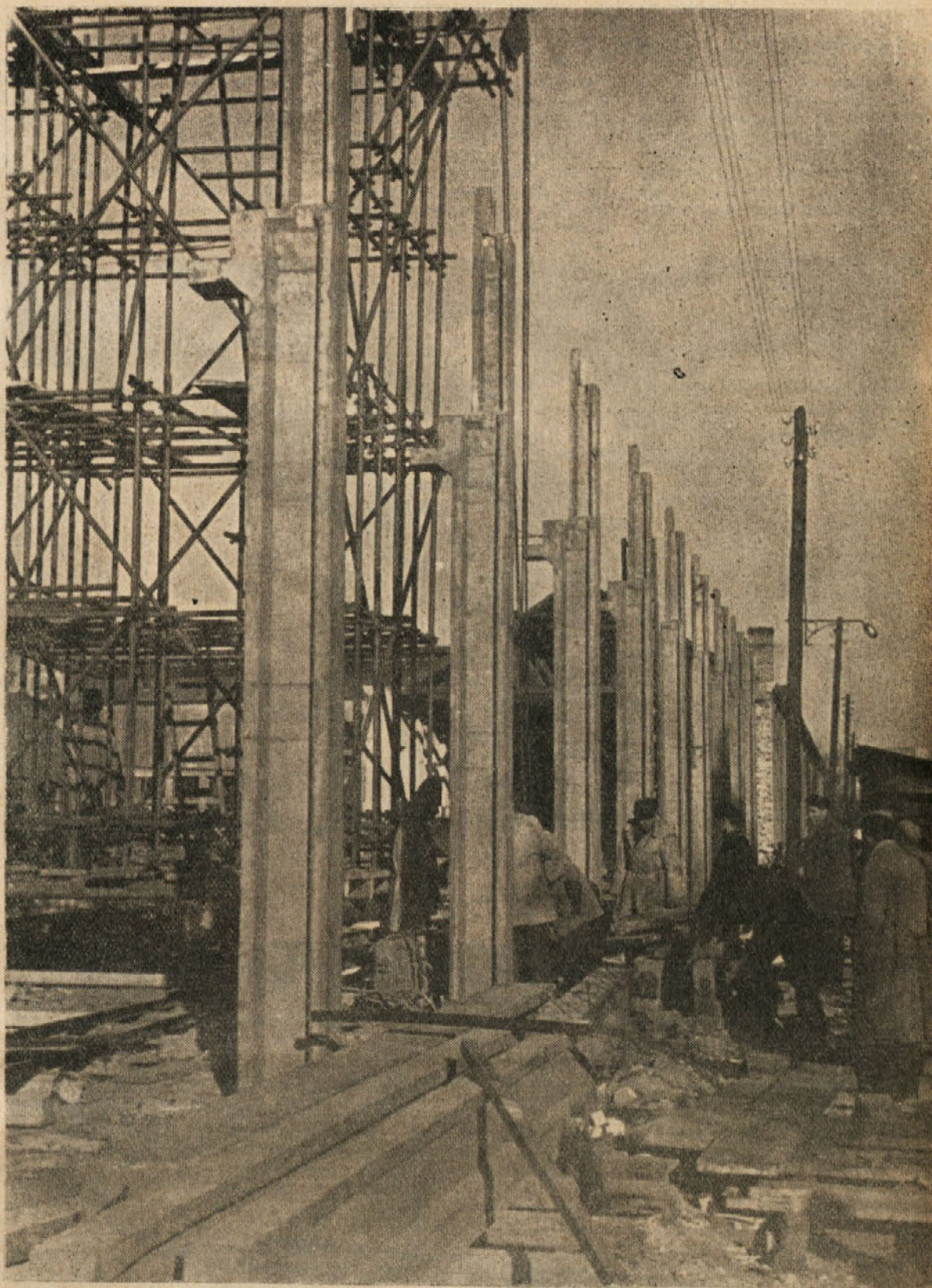
Uredništvo

na samih gradiliščih. Temeljiti pregled teh objektov je nepozaben, posebno če se spomnimo kvalitetnega betona in neverjetno lepih in elegantnih nosilnih elementov. Če pa k temu dodamo še poročilo v kako kratkem rekordnem času so zgrajeni ti veliki objekti, z malim številom ljudi, potem opazovalcu navdušenje še naraste.

Projekte in statiko za te objekte je izvrševal v glavnem njihov projektivni biro, ki je desetlet do sedaj v njihovi okolici ugoden renome in priznanje. Poslužujejo se tudi prakse, da obstoječe projekte po klasičnem načinu betoniranja depolnujejo in predlagajo variante z upo-

rabo gotovih elementov iz prednapetega betona. Investitorji v večini primerov take predloge akceptirajo, ker se po navadi s temi spremembami znižajo gradbeni stroški, ali pa se pokažejo še druge prednosti.

V njihovem obratu za prednapeti beton izdelujejo še vrsto drugih koristnih elementov, kot so najrazličnejši nosilci, preklade, stropne konstrukcije, betonska okna in podobno — vse iz prednapetega betona. Očigledno je le to, da si je ta kolektiv popolnoma usvojil sodoben in moderen način gradnje. Delo in odgovornost v tem obratu je velika, lahko bi rekel, da se tu mo-

Montaža stebrov hale »Radijator« v Zrenjaninu

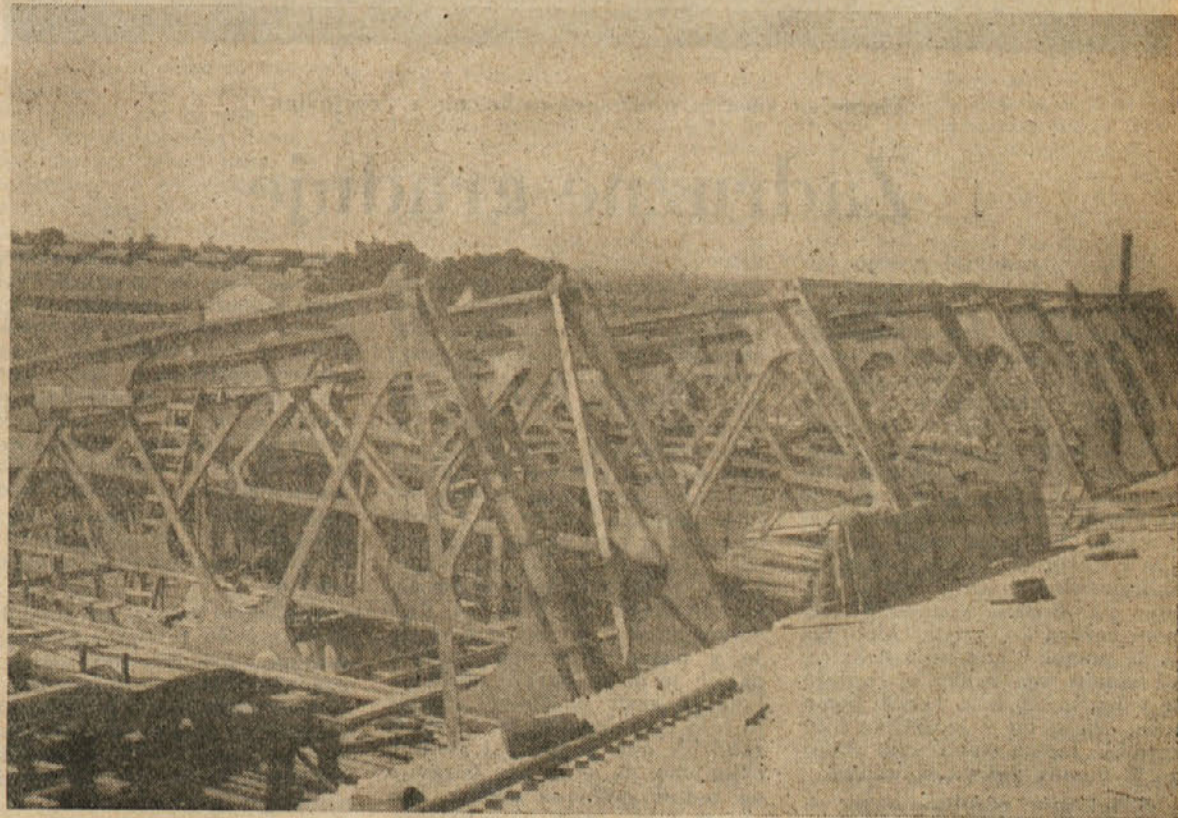
ra delati z apotekarsko natančnostjo. Zato je tu zaposleno razmeroma malo število ljudi: šef obrata tehnik-statik, mojster in nekoliko vestnih, natančnih in discipliniranih delavcev.

Ker smo ob tem ogledovanju bili navdušeni nad temi uspehi so nam gostitelji sami ponudili možnost medsebojnega sodelovanja — za začetek nekake kooperacije. Oni so pripravljeni,

da nam njihov projektivni biro za začetek izdela detajle in projekte, ki bi jih mi eventualno potrebovali. Prav tako bi nam odstopili za določena časa svojega Nadaljevanje na 4. strani

Zerjavna proga Tovarne sladkorja v Zrenjaninu. Polna montaža iz prednapetega betona

Detajl predalčnega strešnega nosilca iz prednapetega betona razpetine 14 metrov

POSNEMAJMO DOBRE PRIMERE NAPREDNE GRADNJE

strokovnjaka, da bi si tudi mi postavili stezo za prednapenjanje betona in, da priučimo naše ljudi temu zahtevnemu delu. Smatram, da bi morali takšno ponudbo sprejeti in čim prej tudi pri nas preiti na sodobnejši način gradnje in na polmontažni sistem, o čemer že dolgo časa govorimo in se na to pripravljamo.

Moje osebno mnenje je, da mi vse preveč planiramo, a da planov ne realiziramo z izgovori kako nam manjka teh ali onih naprav ali drugih strojev. Pri podjetju »Banat« sem se ponovno prepričal, da ni vse odvisno od visokih investicij, temveč obratno, da je osnova napredka v zavesti, volji in požrtvovalnosti članov kolektiva in strokovnjakov.

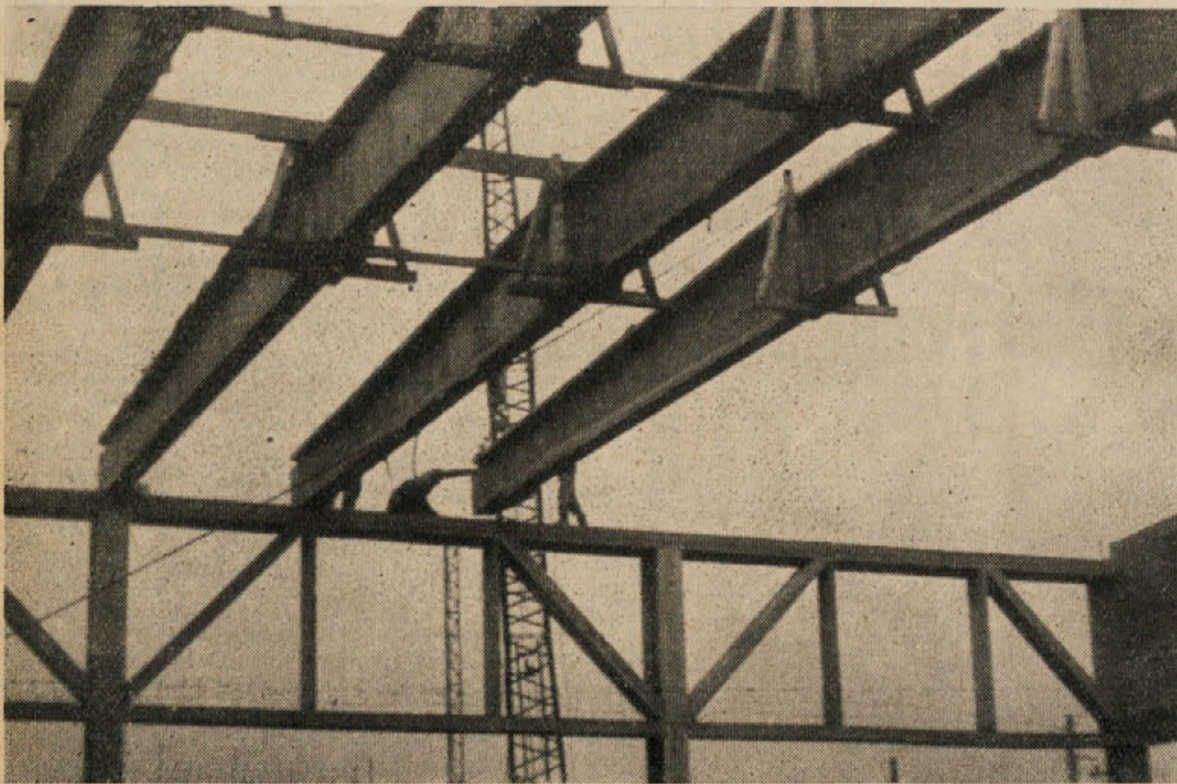
Po pripovedovanju njihovih tehnikov in inženirjev sem uvidel, da oni ne štedijo tudi svoj prosti čas za raziskavo in študije in, da jim je glavno moralno plačilo — uspeh.

Ali mi to lepo?

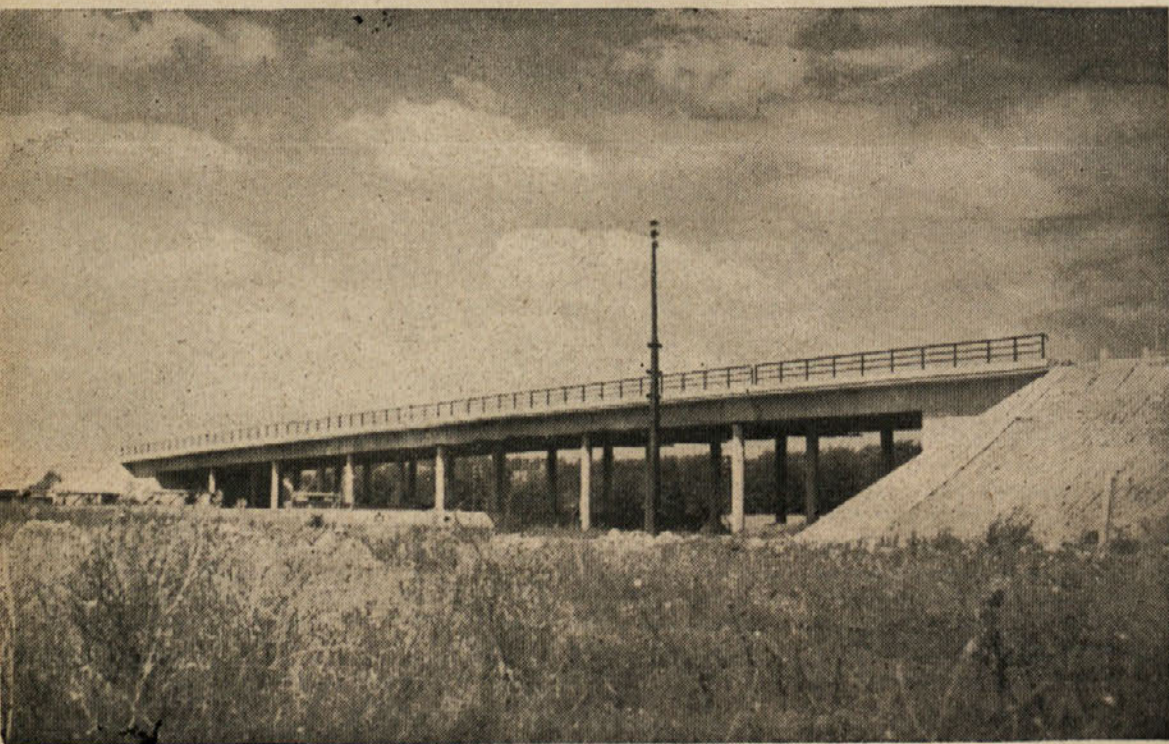
Ali se pri nas ne bi našlo takšnih ljudi?

Poskusimo!

Predsednik DS

Montaža strešnih nosilcev iz prednapetega betona na hali »Dinara« v Beogradu

Eleganten most iz prednapetega betona v Zrenjaninu

Zadružne gradnje

Prvič v zgodovini našega kolektiva se je letos pristopilo k načrtni gradnji družinskih stanovanj za naše člane kolektiva z izdatno kolektivno pomočjo. V denarju je kolektiv dal na razpolago graditeljem skupno 20.000.000 din, kaltera sredstva bodo v teku leta izčrpana v popolnosti. Na skupni lokaciji gradilo lastna stanovanja skupno 51 članov našega kolektiva.

S takšnim rezultatom se ne more pohvaliti vsak kolektiv, zato smo lahko na ta uspeh opravi-

vičeno ponosni. Pri tem pa je prav danes potrebno poudariti propust naših sindikalnih organizacij. Na našem rednem letnem običnem zboru je bilo poleg ostalega sklenjeno, da bo vsak član kolektiva letos prispeval 20 prostovoljnih ur v korist zadružne gradnje. Sedaj imamo dokaz, da je gradnja v polnem teku in se bodo že v mesecu oktobru pričeli vseljevati v nova stanovanja prvi srečni člani našega kolektiva. Vendar danes lahko ugotovimo, da se sklep naših sindikatov še ni izvršil. Prostovoljne ure so se opravljale le v nekaterih emotah, največ pa jih je na to obvezo pozabilo. Leta še sicer ni konec, vendar bi bilo potrebno, da se ta sklep realizira čim prej, saj je bilo sklenjeno, da se te ure opravijo na rednih delovnih mestih. Danes je lahko vsak član kolektiva prepričan, da me govorimo

samo o izgradnji stanovanj, temveč da ista že gradimo. Vsak član kolektiva se lahko v popolnosti zanesa, da bo nekoč prišel na vrsto tudi on, če je stanovanja potreben in, če bo izpolnil minimalne pogoje. Zato pozivam, da ne bo med našim kolektivom nobenega člana sindikata, ki ne bi izpolnil te minimalne obveznosti in dal svojo pomoč članom kolektiva, ki so letos dali vse od sebe, da bi si ustvarili minimalno življenjsko osnovo.

Sindikalni odbori in podobni naj se na prvem naslednjem sestanku temeljito pogovorijo o izpolnjenju te obveze in naj bi se prevzeli sklepi o predčasni izpolnitvi te obveze. Naj bi se v tem pogledu izvedlo neko tiho tekmovanje, saj gre za vprašanje sloge in tovarništva.

-nik

Izobraževalna sezona nastopa

Bližajo se meseci, ko bomo v podjetju zopet pričeli plansko in intenzivno izobraževati in usposabljanje naše kadre, da bi bili kos nadaljnjim odgovornim in zahtevnim nalogam na najrazličnejših delovnih mestih.

Pri tej zadevi si moramo biti na jasnem vsi, da ni glavni smoter izobraževanja v podjetju delitev spričeval in zgolj izobraževanje za posamezne poklice, čeravno izobraževalni center deluje tudi v to smer. To miselno osnovno nalogo imajo v prvi vrsti razne strokovne šole in izobraževalne institucije izven gospodarskih organizacij, ki pa po večini dajo svojim absolventom le osnovno teoretično znanje.

Vsi vemo, da se absolventi najrazličnejših šol z najrazličnejšimi kvalifikacijami, ko prihajajo v gospodarske organizacije prvič na delo, v kolektivih težko znajdejo. Ne samo, da ne poznajo ljudi in okolice, tudi s tehnološkimi procesi proizvodnje si miso na jasnem, kajti oni posedujejo le teorijo, prakse pa še nimajo nobene. Torej oni imajo kvalifikacijo, za uspešno opravljanje svojega poklica, na delovnem mestu pa bi se morali še usposobiti v pripravniški dobi. To usposobitev jim ne more dati nobena šola, temveč edino praksa na delovnem mestu. Da bi se do te usposobitve prišlo čim prej in da bi usposobitev bila res kvalitetna, so poklicni izobraževalni centri v gospodarskih organizacijah, da nudijo vsem svojim kadrom čim več pomoči v tem prizadevanju s pomočjo usposobljenih inštruktorjev, ki morajo pri tem delu uporabljati najsodobnejšo tehniko in metodo.

Spričo razvoja, modernizacije in industrializacije gradbeništva pa je popolnoma razumljivo, da prav v naši stroki vedno primanjkuje teh ali onih obrtnih in industrijskih poklicev, ki jih šole ali druge izobraževalne institucije ne vzgajajo, zato ima prav naš izobraževalni center tudi to zadolžitev. V preteklih letih smo potom centra vzgojili lepo število ljudi za upravljanje gradbenih strojev, zidarje po belgijski metodi, ometače, pleskarje, teracerje in cementničarje in druge. Ugotovljamo lahko, da so nam tako vzgojeni kadri prinesli v podjetju znatne koristi, naš proizvodni plan se je ob sodelovanju teh novih priučenihi kadrov realiziral in celo presegel. Pri vsem tem pa bi vendar opozoril na dejstvo, da obstoja med tako usposobljenimi kadri razmeroma velika fluktuacija. Če iščemo vzroke za to, lahko ugotovim dve značilnosti.

a) V izobraževalnem centru usposobljeni novi kadri se čestokrat smatrajo za večje strokovnjake, kot so v resnici. Zaradi takega takoj po končanem seminarju ali tečaju po navadi nočejo prijeti za nobeno drugo delo, kot izključno ono, čemur so se priučili. Prav tako radi ti novovzgojeni kadri postavljajo svoje zahteve po visokem reguliranju njihovih osebnih dohodkov, ne da bi se zavedali in vprašali, če je sploh njihovo opravljeno delo resnično toliko vredno. Iz takšnih dejstev potem čestokrat pridejo nesoglasja in nezadovoljstva med temi kadri in vodilnimi osebami v naši proizvodnji.

b) Na drugi strani lahko ugotovljamo, da vodilne osebe v našem proizvodnem procesu še vedno nimajo pravilnega razumeva-

nja do tako vzgojenih kadrov. Vodilni ljudje čestokrat nočejo razumeti, da je talko na hitro vzgojenim kadrom še potrebna precejšnja mera strokovne pomoči. Ugotavljale so se tudi krivice v medsebojnih odnosih med temi vodilnimi kadri. Posebno pogosti pojavi slabih medsebojnih odnosov je bilo zapaziti med starimi kvalificiranimi kadri, ki so bili vzgojeni na klasičen način in ne dajo nobenega priznanja novim tehnikom in metodam poučevanja.

Cas bi že bil, da se opisane dve slabosti odpravita. Vodilni kadri bi morali imeti več razumevanja do sodobnega izobraževanja in usposabljanja, pri posebnosti pozornosti pa bi morali posvetiti vsi vodilni kadri IZBORU KANDIDATOV za takšno usposabljanje. Če bomo v izobraževanje vključili voljne in disciplinirane ljudi, ki so do tega pokazali dobre lastnosti, bodo novoustanovljeni kadri prav gotovo solidni in zadovoljstvo naših vseh. Fluktuacijo naših kadrov moramo zaježiti, kajti naši uspehi bodo zadovoljivi le, če bomo imeli stalne, zavedne in sposobne kadre.

V nastopajoči izobraževalni sezoni namerava naš izobraževalni center organizirati naslednje tečaje in seminarje:

1. Seminar za zidarje po belgijski metodi dela
2. Seminar za ometače po belgijski metodi dela
3. Seminar za betonerce
4. Seminar za slikanje ali pleskanje
5. Seminar za tesarje — oparžarje
6. Nadaljevalni seminar za upravljanje gradbenih strojev
7. Seminar za vse gradbene skladiščnike
8. Ciklus predavanj za tehnične vodilne kadre:
  - izboljšanje delovnih postopkov
  - metoda poučevanja praktičnega dela
  - medsebojni odnosi
  - sistemi razdeljevanja osebnih dohodkov
9. Strojepisni nadaljevalni tečaj
10. Seminar za člane DS iz ODS iz družbene ekonomike
11. Seminar za člane ZK in funkcionarje organizacij, skrajšan program večerne politične šole

12. Redna poljudno-znanstvena predavanja

13. Redna strokovna predavanja

14. Posebne instruktaže za pripravo na izpite bivših borbenih mest.

Vabijo se zainteresirani, da se čim prej prijavijo za udeležbo na posameznih seminarjih. Vabijo se vodilne osebe v podjetju, zavestno sodelujejo pri izbiri kandidatov in, da podajo o vsem tem posamezniku pravilno mnenje in mnenje za ali proti sprejetju v seminar, ter da pri tem pravilno ocenjujejo potrebe posameznih specialnosti.

Kolektivno se moramo zavesti dejstva, da tudi izobraževanje stane denar. Vzporedno s tem pa se moramo zavedati, da se bodo vložena sredstva bogato rentirala, če bomo pri izobraževanju in usposabljanju svojih kadrov dosegli smotre, ki si jih vsi želimo in so pogoj za najuspešnejše izpolnjevanje vseh proizvodnih nalog.

LE POTOM ČASOPISA LAHKO OBVEŠČATE
VSE ČLANE KOLEKTIVA
Z VASIMI USPEHI, TEZAVAMI IN PROBLEMI.
ZATO SODELUJTE V »GLASILU«.

UREDNIŠTVO

O delu sindikalnega pododbora na direkciji

Glavne smernice sindikalnega pododbora na direkciji so bile dane že na obnem zboru sindikalnega odbora direkcije, 7. marca 1961. Takrat se je pokazalo, da je bilo delo sindikalne organizacije na direkciji med zadnjimi, lahko rečemo, najslabše podjetju, čeprav bi prav od službenec pričakovali največjo aktivnost. Na obnem zboru smo ključno priznali svoj položaj, smo tudi sklenili, da s tako organizacijo dela sploh ne moremo v novo leto. Izvoljen je bil nov sedem članski odbor in nadzorni odbor. Naloga novega odbora je bila, zbrati iz svoje srede predsednika, tajnika in blagajnika, ter brez odlašanja pristeti z delom. Na prvi seji je bil za predsednika izvoljen tov. Furlan, ki pa je že po enem mesecu moral službeno v Ljubljano, tako, da smo ostali brez predsednika. Nadomestila ga je tov. Benedičičeva, ki še sedaj opravlja to funkcijo.

Sklepi prve seje odbora so bili obravnavati Pravilnik o razdeljevanju osebnih dohodkov, ki je bil prav takrat dan v razpravo kolektivu, organizirati prostovoljno delo za zadržano gradnjo, kar je bilo tudi skladno s sklepom delavskega sveta, ter končno poskrbeti za razvedrilo svojega kolektiva predvsem z organizacijo izletov.

Prva naloga, ki jo je odbor obravnaval na naslednji seji, je bila razprava o Pravilniku za razdeljevanje osebnih dohodkov. To pa je delo, ki ga ne more opraviti sedem članski odbor, pa če se tako temeljito preštudira. Odbor je zato organiziral razprave o pravilniku po posameznih oddelkih direkcije. Priporočila iz posameznih oddelkov so bila končno zbrana, kar je dokazovalo, da se je delo le premaknilo. Po zbranih pripombah je skupna seja v sindikalnem domu. Bistvenih pripomb pa ni bilo, ker je bil v obravnavi prvotni osnutek Pravilnika, ki je

bil pa kasneje predelan. Obravnavanje Pravilnika je prišlo končno spet na vrsto, ko je bil le ta dokončno izdelan in ga je obravnaval delavski svet. Plenum sindikalne podružnice, je določil komisijo, ki je Pravilnik ponovno pregledala in dala delavskemu svetu predloge za spremembo.

Z izleti se ravno ne moremo pohvaliti. Organizirali smo samo enega in sicer v Piran ob prvomajskih praznikih. Izlet je bil tridnevni in se ga je udeležilo le malo članov kolektiva direkcije. Povabili smo zato še ostale sektorje. Z vremenom seveda nismo imeli sreče, tako da tudi ta izlet ni bil najboljši.

Tudi s prostovoljnimi delom ni bilo nič, čeprav je bila organizacija prostovoljnega dela eden prvih sklepov odbora. Predvidevamo pa, da bo na jesen v tem pogledu bolje, saj dela je še vedno povsod dovolj in tudi vreme nam je naklonjeno.

Trenutno je najvažnejša naloga pododbora organizirati proizvodne sestanke. Na vseh masovnih sestankih in tudi na polletni konferenci sindikalne podružnice, je bilo čutili potrebo po proizvodnih sestankih in to ne samo po zunanjih sektorjih, temveč tudi na direkciji. Organizacijo proizvodnih sestankov si zamišljamo tako, da bi bili sestanki v okviru posameznih oddelkov dvakrat mesečno, enkrat mesečno pa bi bil skupen sestanek za ves kolektiv direkcije. Zavedamo se, da bo organizacija proizvodnih sestankov težko izvedljiva, saj se bližamo koncu leta, ko se v vseh oddelkih nakopiči več dela kot med letom, a vseeno smatramo proizvodne sestanke za tisti način sodelovanja, ki bi edini rodil uspeh, saj bi se tako lahko odkrito pomenili o naših napakah in skupaj bi poskušali najti pot, da te napake odpravimo in izboljšamo organizacijo svojega dela.

-ka

Pregled poslovanja v počitniških domovih

Zopet smo se poslovali od naših počitniških domov v Piranu in Malem Lošinj. Konec je lepih dni, ki smo jih preživeli ob lepi morski obali, se kopali, včasih pa tudi vedrili in si zbirali novih moči za delo, ki nas bo čakalo v podjetju do prihodnje sezone, ko se bo isto zopet ponovilo.

Letos smo na razne načine uigibali, kako bomo najboljši ekonomično porabili svoj in podjetja delež, da bo dopust res pravi dopust, v pogledu hrane, nočitev, zabave in slično in seveda tudi cene. Planirali smo si nove cene dnevnim penzionom in mesečno točno zasledovali vse izdatke ter primerjali z realizacijo. Vse bi bilo v redu, samo nekaj nismo uspeli in sicer, da bi od dneva otvoritve sezone pa do konca, imeli vsaj 90 % zasedbo ne pa tako, kot smo jo stvarno zasedli v nesezoni. Podatki, ki jih danes navajamo, še niso dokončni, ker še nismo sprejeli vseh faktur, vendar veljajo per 31. VIII. 1961. Tudi od popolnem obračunskem zaključku se podatki ne bodo bistveno spremenili.

Ozrmo se sedaj na številke, ki nam bodo točno pokazale naše poslovanje in pa odkrile napake, ki jih bo treba v bodoče popraviti. V Piranu so znašali skupni stroški 2.372.231 din za 2.736 izdanih dnevnih obrokov hrane (z nočninami), kar znaša za enodnevni penzion 867 din.

V Malem Lošinj pa so znašali stroški 1.079.541 din za 1.057 izdanih obrokov, ali za enodnevni penzion 1.021 din.

Ker sta te dve ceni dnevnih penzionov znatno previsoki, je potrebno, da ugotovimo, kje je vzrok temu. Prvi in glavni vzrok so osebni dohodki zaposlenega osebja, posebno še pri nezasedeni kapaciteti. Z režijo osebnih dohodkov smo obremenili enodnevni penzion in sicer:

v Piranu 268 din

v Malem Lošinj pa celo za 405 din.

Za same prehranske artikle smo planirali 419 din za enodnevni obrok in kako smo dosegli? V Piranu z 427 din, v Malem Lošinj pa z 495 din. In zopet kje je vzrok? Neizkoriščena kapaciteta.

Vprašanje je tudi plačilo turistične takse, ki je letos znašala, v obeh domovih do 31. VIII., 68.060 din. Mogoče bi bilo umestno, da bi to takso plačal vsak dopustnik sam, ob priliki prihoda v dom, odnosno ob priliki prijave.

Ker so stroški osebnih dohodkov, kot smo zgoraj videli, občutno previsoki, bo treba v naslednji sezoni ukreniti vse potrebno, da se ti stroški znižajo. To je možno doseči na dva načina in to:

a) z večjo zasedbo in to enako v nesezoni, kakor v sezoni. Otvoritev domov naj bi bila s tistim dnem, ko je zasedba dovolj visoka, ne pa kakor letos, da je 5 uslužbenec doma streglo 3 do 6 dopustnikom in

b) z znižanjem stavež za zaposlenega osebja ter odpravo honorarnih zaposlitev, kot na primer za izvensezonske čuvaje.

Celokupna realizacija v teh domovih je bila:

Piranu	1.682.736 din
M. Lošinj	524.698 din
Skupaj	2.207.434 din

Zguba, ki je nastala torej znaša: v Piranu 689.495 din v M. Lošinj 554.843 din

Skupna zguba 1.244.338 din

Če upoštevamo, da podjetje lahko regresira delno razliko pri nastali zgubi, ki pa ne sme biti višja od 250 din pri enodnevnem penzionu, bi v našem primeru podjetje krilo to zgubo in sicer z zneskom (3.793 penzionov krat 250 din) 948.250 din. Nastaja pa zopet vprašanje, kako se bo krila ostala razlika na zgubo, ki naj bi znašala 296.088 din.

V splošnem moramo priznati, da smo vseeno letos dobro gospodarili v naših počitniških do-

movih in lahko izrečemo pohvalo celokupnemu osebju teh domov, za vsestransko prizadevanje, da smo se res ugodno počutili za časa svojega dopustovanja.

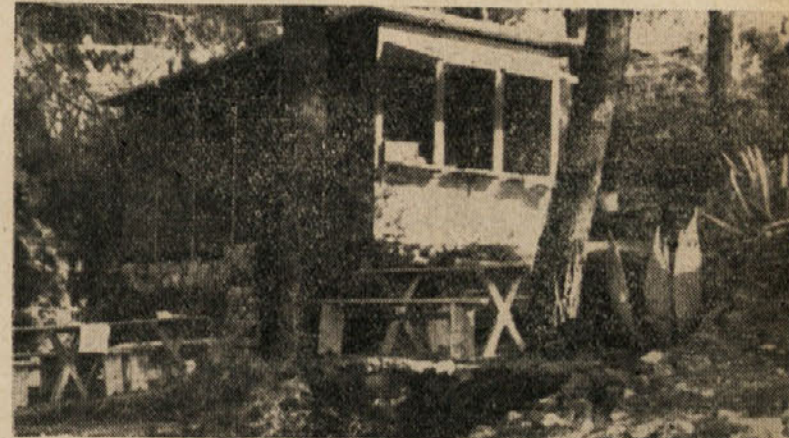
K sami zasedbi odnosno prijavi za koriščenje dopusta v naših počitniških domovih naj omenimo še to. Opaziti je bilo, da so se teh ugodnosti posluževali v večini primerov le družine, samci pa le zelo malo. Umestno bi bilo, da bi mladinska organizacija organizirala skupinske dopuste v naših domovih, mogoče za časa izven sezone, ko niso šoloobvezni otroci družin na počitnicah. Enako, kot so potrebni skupni sestanki in izleti mladincev, zaradi boljšega medsebojnega spoznavanja, še bolj potrebna

bi bila skupna letovanja, kjer naj bi se naša mladina res lahko poceni zabavala in še bolj medsebojno zblížala. Pričakujemo od funkcionarjev mladinskih organizacij, da se bodo v prihodnji sezoni spomnili na ta naš apel in prepričani smo, da vam bodo mladinci za to hvaležni.

Če so bile v letošnji sezoni mogoče kakke malenkostne napake, naj se to oprostí, upamo pa, da bo v prihodnji sezoni delo v počitniških domovih res popolnoma brezhibno.

Vsem, ki ste bili na dopustu v Piranu in Malem Lošinj — hvale za obisk, vsem ostalim pa — na svidenje v prihodnjem letu!

Podgoršek — Bezljaj

Pravna posvetovalnica

Vprašanje:

Pri opravljanju svojega dela v gospodarski organizaciji, v kateri sem zaposlen, sem napravil škodo. Ta škoda je bila ugotovljena pred rednim sodiščem in mi je sodišče tudi naložilo, da moram to ugotovljeno škodo v višini 72.000 din v roku 15 dni poravnati. Živim v precej težkih pogojih in mi je nemogoče ta znesek takoj poravnati ter vas za to prosim pojasniti, kaj naj storim, da mi tega zneska ne bo treba plačati, oziroma, da bi ta znesek odplačeval počasi. Sem namreč dolgoleten član kolektiva in vesten delavec ter sem škodo povzročil pač le zaradi tega, ker takrat nisem bil pri delu najbolj zbran.

Odgovor:

Po zakonu o delovnih razmerjih odloča o povrnitvi škode, povzročene gospodarski organizaciji po svojih delavcih redno sodišče. Prav zaradi tega je vaša gospodarska organizacija postopala popolnoma pravilno, ko je zoper vas vložila tožbo. V vprašanju niste pojasnili, ali je sodba Okrajnega sodišča že postala pravomočna. V kolikor ta sodba še ni pravomočna in se ne čutite krivega za povzročeno škodo imate pravico vložiti pritožbo na pristojno Okrajno sodišče, kar vam je itak bilo pojasnjeno v sami sodbi, kjer je citiran pravni pouk. V kolikor pa je sodba Okrajnega sodišča postala pravomočna zaradi tega, ker pač niste vložili pritožbe, ali pa pritožbi ni bilo ugodeno, je višina škode dokončno določena in zoper to ne morete ukreniti ničesar.

Sama gospodarska organizacija vam pa je kljub sodni odločbi upravičena odpustiti povrnitev škode v celoti ali deloma. O tem pa lahko odloča le delavski svet na svojem zasedanju. Seveda bremeni tak odpust sklad osebnih dohodkov in je verjetnost, da vam bo delavski svet odpustil povrnitev škode minimalno. Na vsak način pa lahko poizkusite napraviti vlogo na delavski svet vaše gospodarske organizacije. Večja verjetnost pa je, da vam bo gospodarska organizacija kot članu kolektiva dovolila obročno odplačevanje tega dolga. V tem primeru morate

napraviti predlog na upravni odbor podjetja in podpisati izjavo v kakšnih obdobjih boste dolg odplačevali, istočasno bo pa gospodarska organizacija verjetno od vas terjala pismeno izjavo, da dovoljujete, da vam podjetje samo ob priliki izplačila zadrži dogovorjeni obrok in ga nakaže na račun vaše škode.

Vprašanje:

Ko sem stopil v delovno razmerje h gospodarski organizaciji, sem z njo sklenil delovno pogodbo na poizkus. Po tej pogodbi je znašala poizkusna doba 30 dni. Po preteku 10 dni pa mi je bilo sporočeno, da se delovno razmerje ne bo nadaljevalo in so mi bili izplačani za te dni tudi osebni dohodki. Zanima me, če je gospodarska organizacija upravičena med pretekom poizkusne dobe enostransko razvezati delovno razmerje in, če imam jaz iz naslova tega delovnega razmerja še kakšne pravice.

Odgovor:

Po členu 135. Zakona o delovnih razmerjih je možno, da se v pismeni obliki delodajalec in delojemalec dogovorita, da se ustanovi delovno razmerje na poizkušnjo. Najdaljši rok za tako poizkušnjo je lahko 30 dni. Po dogovoru strank je pa ta rok lahko tudi krajši. Po določbi citiranega člena lahko v teku poizkusnega roka pride do prenehanja delovnega razmerja, če ena ali druga stranka ne zadovoljuje. Pri tem prenehanju delovnega razmerja, pa ni potrebno, da bi se izdala kakšna posebna istina o odpovedi, niti ni potrebno, da se katera izmed strank drži kakšnega roka. Delovno razmerje torej lahko vsaka stran ka pretrga vsak dan v teku poizkusne dobe. Vsaka stranka je dolžna nasprotni stranki na jasen način pokazati, da je prenehalo delovno razmerje in s tem nima do nasprotni stranke več nobenih obveznosti. Seveda je delodajalec vsekakor dolžan izplačati delavcu tiste osebne dohodke, ki mu gredo za zaposlene dni. V vašem primeru je gospodarska organizacija postopala pravilno in zoper njo nimate nobenih zahtevkov na podlagi določil o delovnih razmerjih.

Pridobitev kvalifikacij borcev NOV

Centralni odbor Zveze borcev NOV Jugoslavije se je v letošnji mladosti odločil in izdal zahtevo, da v teku tega leta opravijo izpite za kvalificirana delovna mesta vsi tisti bivši borci, ki se še sedaj nahajajo na nižjih delovnih mestih, ali, ki do sedaj iz katerega koli vzroka niso imeli možnosti za pridobitev dokumentov za kvalificirana delovna mesta. V tej zvezi je naše podjetje, oziroma izobraževalni center sprejel nalogo, da najkasneje do konca decembra tega leta pripravimo vse kandidate za izpit. Od okrajnega odbora ZB je že določena komisija, ki bo izprašala in izdala spričevala o kvalifikaciji za člane našega kolektiva — nekdanje borce NOV. Ti izpiti bodo pri nas dne 4. decembra 1961.

Aktiv ZB pri našem podjetju je že večkrat pozival bivše borce na prijavi za izpite, vendar da se lahko ugotovljamo, da se bivši borci, ki imajo še neustrežno kvalifikacijo, še vedno nečesa bojijo in se k izpitu ne prijavijo. Do sedaj se je k izpitu prijavilo le 15 oseb. Resnica je, da v pogledu članov ZB pri našem aktivu res ni mnogo biv-

ših borcev, ki bi bili še na nekvalificiranih delovnih mestih, — vendar smo prepričani, da jih je več kot 15.

Tem potom se ponovno pozivajo vsi bivši borci, ki so do sedaj še na nekvalificiranih ali polkvalificiranih delovnih mestih, oziroma oni, ki do sedaj nimajo dokumentov za kvalificirana ali visokokvalificirana delovna mesta, da se nemudoma zglasijo v izobraževalnem centru podjetja, ki ima svoj sedež v Celju na Ljubljanski cesti 16.

Izobraževalni center je pripravil pomagati slehernemu bivšemu borcu v tem, da mu bo nudil potrebni učni material za pripravo za izpit, da mu bo določil sposobno strokovno osebo kot inštruktorja za strokovni del programa, a za splošni del programa bo organiziran poseben seminar. Skratka, v podjetju je prav sedaj možnost, da vsi bivši borci NOV pridejo do kvalifikacijskih dokumentov z malo lastnega truda, toda najprej se je treba prijaviti.

Vodja izobraževalnega centra:

Franjo Kotnik

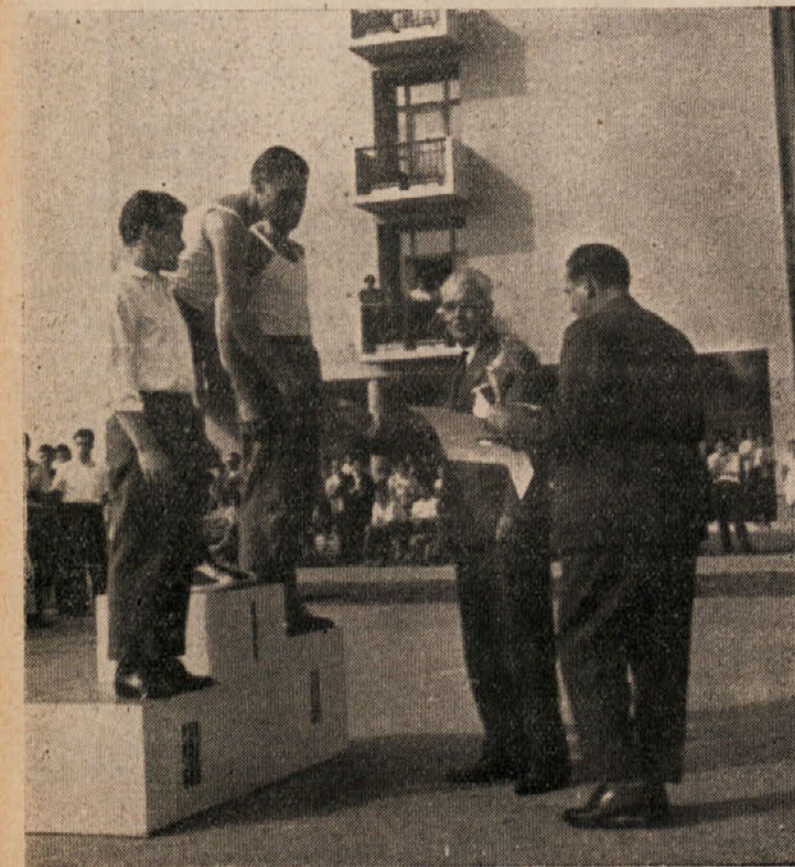

čestitamo - čestitamo - čestitamo

Ugankarski kotiček

Naša Rozika je dosegla drugo mesto v kegljanju

K R I Ž A N K A

1	2	3	4	5	6	7	8
9				10			
11			12		13		
14			15	16		17	
18			19			20	
		21					22
23	24				25		
26				27			28
	29			30			
31			32				
		33					34
35	36		37			38	
39		40		41	42		
43			44		45		
46							

NAGRADNA MISEL NA ČRTICAH

1. . . . NA . . . ET
2. NOV . . . AR
3. PA . . . . KA
4. . . . S . . . REB
5. POV . . . . E
6. . . . . ARN . . . ST
7. KO . . . . IJA
8. ME . . . . T
9. B . . . . CA

1. stolp džamije
2. poročevalec
3. povrtnina
4. ujeda
5. ukaz
6. resničnost
7. gledališka igra
8. slovenski pesnik (Janez)
9. trn

Po vrsti brane črke na pikah ti dajo moto beograjske konference.

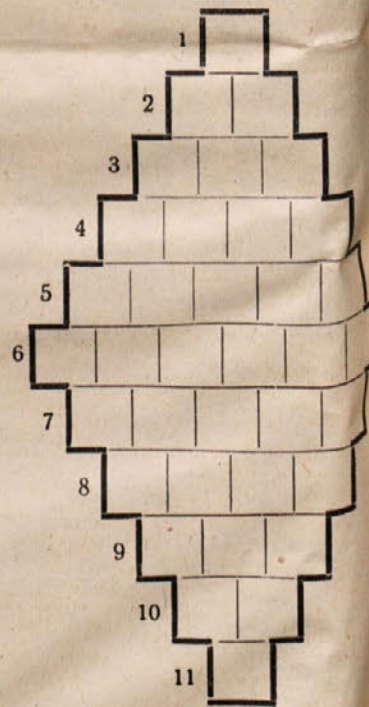
Rešitve pošljite do 30. oktobra 1961 odgovornemu uredniku. Število nagrad:
1. 1500 din.
2. 1000 din.
3. 800 din.

LOGOGRIFI

- ZOLA ( ), POLITI ( ),
ZORETI ( ), OTOK ( ),
PRVI ( ), OBA ( ).

Gornjim besedam dodaj ali po vrsti po eno črko, da dobiš besede novega pomena. Po vrsti dodane črke v oklepajih dajo veliko podjetje v Celju.

VRETENO

1. utežna enota; 2. arabski besednik; 3. šahovski izraz; 4. navsezadnje; 5. strah, zadrega; 6. športnik za svojo zabavo; 7. planina v Julijskih Alpah; 8. del človekovega telesa; 9. vprašalna besedna zveza; 10. ploskovna mera; 11. soglasnik.

POSETNIKA

Brigita H. Kneden
Kaj je po poklicu?

VSTAVLJALNICA

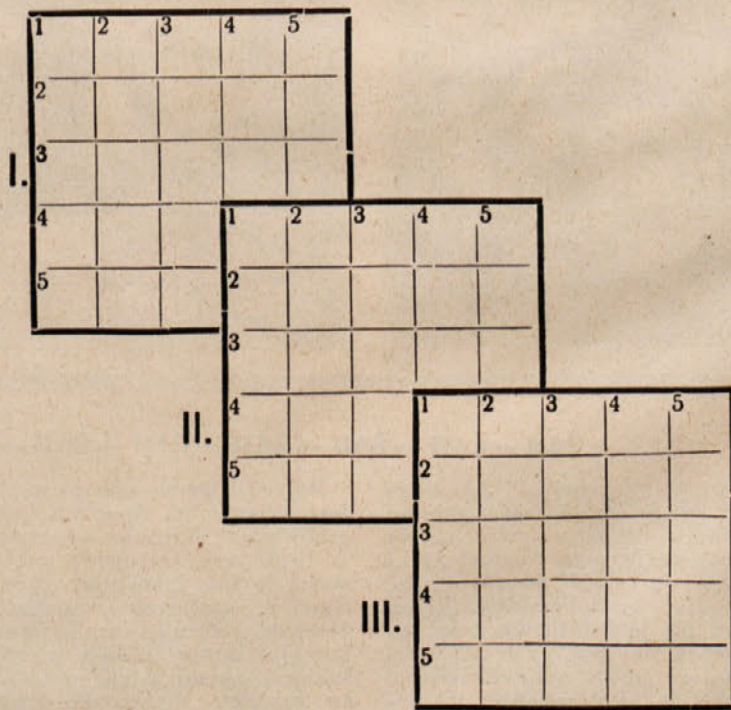
- NE . . . LIKO, BO . . .
PRO . . . . TIL, M . . .
HA, N . . . . TNINA, MO
. . . . . NIK, N . . . . LJE, POD
. . . . . IREK, ZAV
. . . . . K, ... TINA, ZALI . . .

Črkovne skupine: AC, AP, ASE, BOJ, ČIL, GAR, ITE, IZV, JEK, KO, VI, VR vpiši na dane pike, da dobiš besede znanega pomena. Po vrsti brane vstavljene črke dajo pregovor.

Vodoravno: 1. pokrajina v Srbiji; 9. rimski bog ljubezni; 10. pristanišče na Arabskem polotoku; 11. dohodek; 13. AMI; 14. veznik; 15. osebni zaimek; 17. španski spolnik; 18. začetnica priimka in imena umrlega slovenskega pesnika; 19. kraj, kjer so Ingradovi obrati; 21. slovenska državnica na Koroškem; 23. malič; 25. vzklík bolečine; 26. znamka kreme; 27. tovarna baterij v Sloveniji; 29. nota v solmizaciji; 30. taka (srb.); 31. lenoben; 33. smet, drobtina; 34. grška črka; 35. začetnici imena in priimka našega državnika; 37. začetek abecede; 38. tišina; 39. velika ruska reka; 41. dokaz v pravosodju; 43. znamenstvena ustanova (skrajšano); 45. država v prednji Aziji; 46. eno glavnih mest v FLRJ.

Navpično: 1. mesto v severozapadni Hrvatski; 2. gospodinjska potrebščina; 3. naelektrini delci; 4. majhno zemljišče; 5. pritrđilnica; 6. žensko ime; 7. brez glasu, tihe; 8. osnovni material za izdelavo barv; 12. Obri; 16. ime jugoslov. pevca lahke glasbe; 19. partizansko ime padlega narodnega heroja (Ivo); 20. kozarški poglavar; 21. obrtniki; 22. poživilo (narobe); 24. slovenski časopis; 27. divja žival; 28. planina v Bosni; 30. človek; 31. gorski prelaz v Sloveniji; 32. ime znane ameriške filmske igralkice; 34. čiščen s ščetko; 36. gora v Kamniških Alpah; 38. žensko ime; 40. znamka motorja (tovarna v FLRJ); 42. gostilniška potrebščina; 44. dva različna soglasnika.

Povezani magični kvadrati

- I. kvadrat:
1. gradbeni material
2. Stara Ljubljana
3. antično mesto v Dalmaciji
4. številko
5. komunalna naprava

- II. kvadrat:
1. potepuh, baraba
2. ime znane filmske igralkice
3. Ingradovo letovišče

4. žuželke (narobe)
5. gora na Primorskem

- III. kvadrat:
1. vodna žival z dragocenim krznom
2. upadanje morja
3. vrsta metulja
4. moštvo
5. zdravnik

Kako rešuješ rebuse?

Rebus nam pove misel, predmet, ime in podobno. Zato ga je treba reševati s kombinacijami.

1. Če imamo črto, nad in pod njo pa črke ali številke ali narisani predmet moramo črto upoštevati, ker ta pomeni besedo POD ali NAD.

Primer:

O
LIT

 Nad LITo, rešitev ni pravilna, ker te besede ne poznamo. Poskusimo torej s pod.

Pod O LIT = PODOLIT (gradbeni material).

2. Če nimamo črte, pač pa stojijo črke, številke ali narisani predmeti drug na drugem, upoštevamo to in sicer besedico na.

Primer:

A
D

 Na DA = NADA

3. Vejica pred ali za črko, številko ali narisanim predmetom pomeni, da moraš odvzeti prvo ali zadnjo črko. Kolikor vejic, toliko črk odvzameš.

Primer:

d = p
10' K

čitaj: 10 = deset
K = k

Za deset je vejica: dese(t) = dese.

Pred deset piše, da je d = p: torej ne dese, pač pa čitaj pese; zvežemo PESEK.

Poskusite z reševanjem rebusov, kot vidite ni tako težko, le malo kombinacij je treba; to vam bo prineslo veliko prijetne zabave.

REBUSI

